

[P. Munch.]

Meningen at fastslaa, hvad Ordlyden synes at tyde paa, at der kan være Former for økonomisk og personlig Forfølgelse, som er berettigede. Hvis man tager Lovforslaget efter dets Ordlyd, maa man mene, at det derigennem fastslaaes, at medens visse Former for personlig Forfølgelse er uberettigede, er der andre Former, der er berettigede, uden at der i øvrigt siges noget nærmere om, hvorledes man skal finde Adskillelseslinien mellem de to Grupper.

Jeg maa dernæst ogsaa sige, at det er mig vedblivende ikke klart, hvad man mener med de Sætninger, som vi har opfattet som sigtende til Karteller og Trustforetagender, til Foretagender, som raader over et faktisk Monopol paa det ene eller det andet Omraade. Den ærede Ordfører kom med en Forklaring om en Grusgrav. Den ærede Ordfører maa tilgive mig, at jeg fik ikke nogen Visdom ud af den. Dette, at naar en Mand har en Grusgrav, har andre Mennesker ikke Lov at bruge det Grus, og at han maa forbeholde sig selv at anvende det, som han har Lyst til, maa jeg tilstaa, at jeg troede fulgte af Grundlovens almindelige Bestemmelser om Ejendomsretten, saaledes at man ikke behøvede at sætte ind i Betænkningen, at det var ikke det, man tænkte paa at ramme gennem den paagældende Lovbestemmelse. Naar man overhovedet har gjort disse Bemærkninger om de faktiske Monopoler, maatte man rigtignok tro, at det, man tænkte paa derved, var de store betydningsfulde monopolagtige Sammenslutninger, som findes i vort Land som i saa mange andre Lande.

Hvorledes er Forholdet, hvis man tænker paa en Organisation som den Kartelvirksomhed, der findes paa Øindustriens Omraade herhjemme i Danmark? Mener det ærede Medlem, at den rammes af Loven, hvis den for sine Forhandlere foreskriver visse Betingelser for, at de overhovedet kan faa Øl fra denne store Ring, der praktisk talt behersker hele Ølforsyningen i Danmark? Eller mener det ærede Medlem og den højtærede Minister, at det falder ind under disse Sætninger, som der staar i Betænkningen, om, at saadant noget selvfølgelig ikke hører ind derunder?

Noget tilsvarende kan siges om Cementindustrien, om Glasindustrien, om Papirindustrien. Der er en lang Række af Virksomheder her, som er i Stand til at drage en Ring om sig og forbeholde dem, de ønsker at drive Forretning med, Leverancerne fra dem og derigennem at øve den allerstørste Indflydelse paa hele det øko-

nomiske Omraade. Er det Ting, der ligger udenfor, eller Ting, der ligger indenfor det, der her tales om?

Jeg tror, at disse Forhold er aldeles ikke gennemtænkt, og at Spørgsmaal af en saa stor Rækkevidde ikke paa nogen mulig Maade kan klares ved en henkastet tilfældig og uklar Bemærkning i en Betænkning af det ærede Flertal.

Dernæst har det ærede Flertal ved sine Bemærkninger om filantropiske og religiøse Sammenslutninger ogsaa rejst Spørgsmaalet om, hvad det egentlig er, man mener her. Nu siger det ærede Medlem, at man kan ogsaa tilføje Familier, idet det kan tænkes, at man kun handler indenfor Familien. Jeg tror ikke, at det vil være et ret hyppigt forekommende Tilfælde, som vil faa nogen stor samfundsmæssig Betydning, og heller ikke har jeg Indtrykket af, at det i større Omfang er paakrævet at udtale sig om Mulighed for en Boykotning fra filantropiske Foreningers og, saa vidt mig bekendt, heller ikke fra religiøse Samfunds Side. Men udelukker de to Eksempler, som her er nævnt, eller drager de ind under sig politiske Organisationer, Fagforeningsorganisationer? Hvis Fagforeninger eller Arbejdsgivere f. Eks. siger: Der er bestemte Grupper af Befolkningen, som vi ikke ønsker at drive Forretning med, eller hvis politiske Organisationer siger dette, rammes de saa af disse Bestemmelser, eller rammes de ikke af disse Bestemmelser?

Ait dette staar vedblivende ganske uklart og mere uklart, efter at det ærede Flertal har gjort den Kraftanstrengelse, der ligger i den sidste Betænkning, og efter de Udtalelser, Ordførerne for Flertallet har fremført i Gaar og i Dag.

Og med Hensyn til det Spørgsmaal, hvad der skal forstaaes ved Vendingen „paa uberettiget Maade“, har vi nu en hel lille Række af forskelligartede Forklaringer at holde os til. Den ærede Ordfører for Retsstatspartiet, det ærede Medlem Hr. Axel Dam, meldte sig i Gaar som den egentlige Fader til denne Sætning og syntes derfor, at han var berettiget til at fortolke den. Nu havde jeg ikke det Indtryk, at det var overvældende Faderstolthed, hvormed han saa paa den, efter at den var faldet i Hænderne paa andre ærede Medlemmer, der havde puttet den ind som Ændringsforslag her. Men han havde i alt Fald en Følelse af, at han skulde fortolke den, og saa fortolkede han den ved at sige, at „paa uberettiget Maade“ er det, der ikke er retsmoralsk.

Hvis det skal være Grundlaget for Rigsdagen, Domstolene og Befolkningen til at forstaa, hvad Meningen er med denne